

LAUSUNTO

Helsinki 28.10.2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

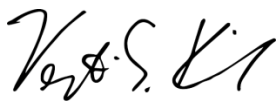
Viite: HE/236/2022

Asia: Lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle ostovoiman vahvistamista vuonna 2023 koskevaksi lainsäädännöksi sekä laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä lähes 80 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja: erityisasiantuntija Anna Järvinen, anna.jarvinen@soste.fi, p. 050 586 5677

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE kannattaa pienituloisten lapsiperheiden tukemista määräaikailla etuuksien korotuksilla tilanteessa, jossa mm. ruoan, energian ja liikkumisen kustannukset ovat nousseet voimakkaasti. Esityksessä ehdotetaan, että työttömyysturvan lapsikorotukseen tehdään 20 prosentin korotus, toimeentulotuen alle 18-vuotiaiden lasten perusosaan 10 prosentin korotus, opintorahan huoltajakorotukseen 10 euron korotus ja lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen 5 euron korotus kuukaudessa. Näiden korotusten on tarkoitus olla voimassa vuoden 2023 ajan. Yksityisen hoidon tuen hoitolisän täyttä määrää ehdotetaan korotettavaksi pysyvästi 100 eurolla.

SOSTE kannattaa myös paljon sairastavien henkilöiden toimeentulon helpottamista lääkekaton jäädyttämisellä vuoden 2022 tasoon.

SOSTE näkee myönteisenä, että muutosten yhteisvaikutuksen arvioidaan olevan erityisesti pienituloisten kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja kasvattava. Tuki suuntautuu pienituloisiin, köyhyysriskissä oleviin lapsiperheisiin ja erityisesti yksinhuoltajien perheisiin. Jotta myös toimeentulotukea saavat perheet hyötyvät korotuksista, on tärkeää, että myös toimeentulotuen lasten perusosia korotetaan. Myös yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotus kohdistuu pienituloisiin yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjiin. Lääkekorvausjärjestelmän vuosiomavastuun jäädyttäminen tukee erityisesti keskimääräistä sairaampia ja lääkkeitään eniten maksavia ihmisiä.

Asumistuessa työttömyysturvan lapsikorotus otetaan huomioon tulona. Esityksessä työttömyysturvan lapsikorotusten korottamisen arvioidaan vähentävän asumistuen menoja noin 2 miljoonalla eurolla. Asumistuki tarkistetaan säännöllisesti kerran vuodessa. Oikeus tuen välitarkistukseen syntyy muun muassa, jos tulot laskevat vähintään 200 euroa. Määräaikaiset korotukset siis otetaan lisääntyneinä tuloina huomioon vuositarkastuksessa, mutta niiden loppuessa oikeutta välitarkistukseen ei synny. Eli riippuen vuositarkastuksen ajankohdasta, osalla hakijoista määräaikaiset korotukset voivat vähentää asumistukea usean kuukauden ajan vielä korotusten lakattua. SOSTE katsoo, että määräaikaiset työttömyysturvan lapsikorotukset tulisi katsoa asumistuessa etuoikeutetuksi tuloksi.

Esitetyt korotukset ovat pääosin voimassa vuoden 2023. Niiden vaikutuksia pienituloisten toimeentuloon on seurattava ja arvioitava osana muita elinkustannusten nousun vuoksi tehtyjä tukitoimia. Tarvittaessa korotuksia on jatkettava. Lisäksi vuoden 2023 aikana on seurattava elinkustannusten kehittymistä ja tehtävä tarvittaessa lisätoimia pienituloisten ihmisten toimeentulon turvaamiseksi. Lapsiperheiden tukemisen lisäksi tulee arvioida myös muiden pienituloisten, erityisesti toimeentulotukea saavien ihmisten tarvetta lisätuille. Lapsiperheiden lisäksi elinkustannusten nousun on arvioitu osuvan erityisen raskaasti myös yksinasuviin.